

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Газ природний горючий
ТРАНСПОРТУВАННЯ
Терміни та визначення понять

ДСТУ 4314:2004

Видання офіційне

БЗ № 4–2004/137

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2005

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: ТК 133 «Газ природний», філія «НДПІАСУтрансгаз» ДК «Укртрансгаз» НАК «Нафтогаз України»

РОЗРОБНИКИ: **В. Березинець**, канд. техн. наук; **В. Бурних**, канд. техн. наук; **А. Ганжа**; **М. Гінзбург**, д-р техн. наук (керівник розробки); **М. Дрогомирецький**; **І. Капцов**, д-р техн. наук; **В. Колодяжний**; **І. Корніловська**; **З. Осінчук**, канд. техн. наук; **Б. Педько**; **О. Пітірімов**; **В. Попов**; **І. Требульова**; **А. Чередніченко**, канд. техн. наук

2 НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України № 130 від 5 липня 2004 р.

3 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

**Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України**

Держспоживстандарт України, 2005

ЗМІСТ

1	Сфера застосування	1
2	Нормативні посилання	1
3	Загальні пояснення	1
4	Загальні поняття	2
5	Газопроводи.....	6
6	Основні об'єкти	11
7	Трубопровідна арматура.....	15
8	Фізико-хімічні параметри газу	19
	Додаток А Абетковий покажчик українських термінів.....	20
	Додаток Б Абетковий покажчик англійських термінів.....	25
	Додаток В Абетковий покажчик російських термінів	27
	Додаток Г Бібліографія.....	31

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ГАЗ ПРИРОДНИЙ ГОРЮЧИЙ
ТРАНСПОРТУВАННЯ
Терміни та визначення понять

ГАЗ ПРИРОДНЫЙ ГОРЮЧИЙ
ТРАНСПОРТ
Термины и определения понятий

NATURAL COMBUSTIBLE GAS
TRANSPORTATION
Terms and Definitions

Чинний від 2005-07-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт установлює терміни та визначення основних понять, які стосуються транспортування горючого природного газу (далі — газу), основних об'єктів та споруд, типів газопроводів, технології, лінійної частини магістрального газопроводу, фізико-хімічних параметрів газу.

1.2 Терміни, установлені цим стандартом, треба використовувати в усіх видах документів, у довідковій та навчально-методичній літературі, що стосується транспортування газу.

1.3 Положення цього стандарту застосовують, виконуючи роботи зі стандартизації чи використовуючи її результати, усі суб'єкти стандартизації та суб'єкти господарювання незалежно від форми власності та виду діяльності, а також громадські організації.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:
ДСТУ 2340–94 Установки газотурбінні. Терміни та визначення
ДСТУ 2611–94 Арматура трубопровідна загальнопромислового призначення. Терміни та визначення
ДСТУ 2758–94 Вакуумна техніка. Терміни та визначення
ДСТУ 3966–2000 Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять
СНиП III-42–80 Правила производства и приемки работ. Магистральные трубопроводы (Правила виробництва та приймання робіт. Магістральні трубопроводи).

3 ЗАГАЛЬНІ ПОЯСНЕННЯ

3.1 Для кожного поняття встановлено один, а в окремих випадках два або три застандартовані терміни. Проте в межах одного документа треба вживати лише один із термінів-синонімів. Терміни, їх синоніми та аббревіатури набрано напівжирним шрифтом. Не дозволені для вживання терміни-синоніми подано світлим курсивом з позначкою (Нд). Усі позначки поняття: терміни-синоніми, аббревіатури та літерні позначки відокремлено між собою крапкою з комою.

3.2 Пояснення, що уточнює значення терміна, подано в круглих дужках світлим шрифтом після терміна. Воно не є частина терміна, і його можна вилучити в разі використання терміна в інших документах.

3.3 Частина терміна, подану напівгрубим шрифтом у круглих дужках, у вузькоспеціалізованих документах можна не вживати, а використовувати його коротку форму.

3.4 Наявність квадратних дужок у терміні та визначенні певної термінологічної статті означає, що в ній суміщено дві (чи кілька) терміностантей, у яких переважає однаковий текст. Першу статтю треба читати, беручи до уваги текст поза дужками разом з текстом у першій парі квадратних дужок, пропускаючи текст у інших парах дужок. Другу статтю читають, замінюючи текст першої пари квадратних дужок текстом другої пари квадратних дужок і т. д. В абетковому покажчику суміщені терміни подано окремо без дужок, з посилками на той самий номер терміностатті.

3.5 Подані визначення можна в разі потреби змінювати, уводячи до них похідні ознаки, розкриваючи значення використаних термінів, зазначаючи об'єкти, що входять до обсягу визначуваного поняття. Зміни не повинні порушувати обсягу і змісту понять, визначених у стандарті.

3.6 У визначеннях підкреслено терміни, установлені цим стандартом.

3.7 Для термінів, установлених цим стандартом, як довідкові подано англійські (en) і російські (ru) терміни-відповідники, узяті з міжнародних та національних стандартів, словників та науково-технічної літератури, зазначеної в розділі «Бібліографія».

3.8 У стандарті наведено абетковий покажчик установлених цим стандартом українських термінів (додаток А), а також абеткові покажчики англійських (додаток Б) і російських (додаток В) термінів-відповідників.

3.9 У стандарті подано запозичені з інших стандартів терміностатті з наведенням відповідної посилки. У разі, якщо термін чи визначення запозиченої терміностатті не відповідає вимогам ДСТУ 3966, до стандарту внесено скоригований варіант запозиченої терміностатті, виправлений граматично та стилістично. У такому разі перед посилкою поставлено позначку «див. також».

3.10 Бібліографію термінологічних джерел подано в додатку Г.

4 ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ

4.1 (горючий) природний газ; газ

Суміш газів земної кори (здатних горіти вуглеводнів метанового ряду та неуглеводневих компонентів), яка перебуває у газовому стані за стандартних умов

en natural combustible gas [15]
ru природный горючий газ [15]

4.1.1 товарний природний газ

Газ, що відповідає вимогам нормативних документів щодо його якості для постачання споживачеві

en tank gas [54]
ru товарный природный газ [90]

4.2 [транспортування газу] [транспортувати газ]

[Переміщення газу] [Переміщувати газ] газопроводами від об'єктів видобування газу та підземних сховищ газу до газорозподільчих станцій

en gas transmission [4]
ru транспорт газа [37]

4.2.1 [експортування газу] [експортувати газ]

[Транспортування газу] [Транспортувати газ] за кордон на зовнішній ринок

en export of gas [54]
ru экспорт газа [85]

4.2.2 [імпортування газу] [імпортувати газ]

[Транспортування газу] [Транспортувати газ] із-за кордону на внутрішній ринок

en import of gas [54]
ru импорт газа [85]

4.2.3 транзит газу

Транспортування газу з однієї країни в іншу газотранспортною системою третьої країни, охоплюючи послуги з тимчасового зберігання газу

en gas transit [54]
ru транзит газа [85]

4.3 [подавання газу] [подавати газ]

[Переміщення газу] [Переміщувати газ] від газотранспортної системи до окремих споживачів

ru подача газа [85]

4.4 [розподілення газу] [розподіляти газ] [Надавання] [Надавати] кожному зі <u>споживачів</u> [визначеної] [визначену] угодами [<u>кількості</u>] [<u>кількість</u>] газу	en distribution [84] ru распределение газа [85]
4.5 газопостачальна система Сукупність технологічно поєднаних споруд, призначена видобувати, транспортувати та подавати <u>газ споживачам</u> . Примітка. Складається з об'єктів видобування газу, газотранспортної та газорозподільчих систем	en gas supply system [54] ru система газоснабження [85]
4.5.1 газотранспортна система Сукупність технологічно поєднаних споруд, призначена <u>транспортувати газ</u> . Примітка 1. Основні технологічні споруди такі: <u>лінійна частина магістральних газопроводів, підземні сховища газу, компресорні станції, газопроводи-відводи, газорозподільчі станції, автомобільні газонаповнювальні компресорні станції</u> . Примітка 2. Система з тиском понад 1,2 МПа	en gas transmission system [54] ru газотранспортная система [85]
4.5.2 газорозподільча система Сукупність технологічно поєднаних споруд, призначена подавати <u>газ</u> від <u>газотранспортної системи</u> до окремих споживачів (промислових, сільськогосподарських, комунально-побутових підприємств, житлових і громадських будинків). Примітка. Система з тиском 1,2 МПа і менше	en gas distribution system [4] ru газораспределительная система [85]
4.6 власник (газу) Суб'єкт права власності, фізична або юридична особа, яка має право володіти, користуватися та розпоряджатися об'єктом власності — <u>газом</u>	en holder (of gas) [54] owner (of gas) [54] ru владелец (газа) собственник (газа) [85]
4.7 постачальник (газу) Фізична або юридична особа будь-якої форми власності, яка постачає <u>газ</u> на <u>головні споруди магістральних газопроводів</u> відповідно до укладених угод	en supplier (of gas) [54] ru поставщик (газа) [85]
4.8 транспортувальник (газу) Фізична або юридична особа будь-якої форми власності, яка приймає, переміщує, тимчасово зберігає та здає <u>газ</u> відповідно до укладених угод	ru транспортировщик (газа) [85]
4.9 оператор транзиту газу Юридична особа, яка контролює <u>транзит газу</u>	ru оператор транзита газа [85]
4.10 споживач (газу) Фізична або юридична особа будь-якої форми власності, яка одержує <u>газ</u> відповідно до укладених угод	en (gas) consumer [54] ru потребитель (газа) [85]
4.11 підземне зберігання газу Технологічний процес <u>закачування, зберігання та відбирання газу з підземного сховища газу</u> , призначений забезпечувати надійну роботу <u>газотранспортної системи</u>	en underground gas storage [54] ru подземное хранение газа [85]
4.11.1 активний газ (на підземному сховищі газу) <u>Газ, що його закачують та відбирають з підземного сховища газу і який не спричинює негативних наслідків у пластовій системі, є економічно доцільний і відповідає станові устаткування та комунікацій підземного сховища газу</u>	en working gas [95] ru активный газ (на подземном хранилище газа) [85]

4.11.2 буферний газ

Газ, який відповідно до проекту залишають у газовому покладі наприкінці кожного циклу відбирання газу (щоб запобігти обводненню свердловин та забезпечити обґрунтований режим роботи підземного сховища газу)

en cushion gas [54]
 ru буферный газ [50]

4.11.3 залишковий газ

Газ, який залишається в пласті після відбирання і який не можна видобути з покладів економічно ефективними способами, наявними на сьогодні

en residual gas
 tail gas
 ru остаточный газ [50]

4.12 [закачування газу] [закачувати газ]

[Технологічний процес переміщення газу] [Переміщувати газ] в певний газопровід, підземне сховище газу тощо

en gas injection [94]
 ru закачка газа [85]

4.13 [відбирання газу] [відбирати газ]

[Технологічний процес вилучання газу] [Вилучати газ] з певного газопроводу, підземного сховища газу тощо

en gas withdrawal [95]
 ru отбор газа [85]

4.14 нерівномірність відбирання газу

Відбирання газу зі змінною витратою впродовж певного періоду часу
Примітка. Розрізняють добову, тижневу, місячну та сезонну нерівномірність відбирання газу

ru неравномерность отбора газа [58]

4.15 кількість газу

Маса або об'єм газу, що міститься в замкненому просторі, протікає газопроводами або витікає з них.

Примітка 1. Одиниця в SI — кілограм, кг або кубічний метр, м³

Примітка 2. Якщо кількість газу задають в одиницях об'єму, то потрібно вказати умови (стандартні, нормальні або робочі). В останньому випадку конкретизують значення температури та тиску

en quantity of gas [54]
 ru количество газа [85]

4.16 витрати газу

Кількість газу, витрачена на експлуатування та технічне обслуговування газотранспортної системи

ru затраты газа [85]

4.16.1 виробничо-технологічні витрати

Витрати газу, зумовлені безпосередньо технологічним процесом транспортування газу

ru производственно-технологические затраты [85]

4.16.2 витрати газу на технічне обслуговування

Витрати газу, який стравлюють з технологічних об'єктів, коли їх зупиняють або розкривають для технічного обслуговування

ru затраты газа на техническое обслуживание [58]

4.16.3 витрати газу на експлуатування технологічних апаратів

Витрати газу на продування апаратів та їх колекторів крізь продувальні та дренавальні пристрої

ru затраты газа на эксплуатацию технологических аппаратов [58]

4.17 втрати газу

Кількість газу, що переходить з об'єктів газотранспортної системи в навколишнє середовище під час аварій та в результаті відмов, дефектів і негерметичності устаткування, які знижують установлені нормативно-технічною документацією показники надійності його роботи

en loss of gas [54]
 ru потери газа [40]

4.17.1 витікання газу

Проникання потоку газу крізь тріщини або отвори внаслідок надлишкового тиску

en gas outflow [54]
 ru утечка газа [47]

4.17.2 теча	Канал (порувата ділянка) виробу або його елементів, який (яка) руйнує їх герметичність (див. також ДСТУ 2758)	en leak [17] ru течь [17]
4.17.3 [перекриття течі] [перекрити течу]	[Припинення або зменшення <u>втрати</u>] [Припинити або зменшити <u>втрату</u>] <u>газу</u> крізь <u>течу</u> внаслідок її локалізації (закупорення, zdeфopмyвання, накладення бандажу тощо)	en obstruction of leak [17] ru перекрытие течи [17]
4.18 баланс газу	Кількісна відповідність між надходженням газу та споживанням, <u>витратами</u> і <u>втратами газу</u> , ураховуючи змінення об'єму газу в газотранспортній системі	en balance of gas [54] ru баланс газа [28]
4.19 управління магістральних газопроводів; УМГ	Установа, що керує <u>транспортванням газу</u> в межах визначеної частини <u>газотранспортної системи</u>	ru управление магистраль- ных газопроводов, УМГ [85]
4.19.1 лінійне виробниче управління магістральних газопроводів; ЛВУ МГ	Підрозділ <u>управління магістральних газопроводів</u> , призначений забезпечувати безперебійне <u>транспортвання газу</u> в межах однієї або кількох <u>компресорних станцій</u> і прилеглих ділянок <u>лінійної частини магістрального газопроводу</u> та <u>постачання газу споживачам</u>	ru линейное производст- венное управление маги- стральных газопроводов, ЛПУ МГ [85]
4.20 виробниче управління підземного зберігання газу; ВУ ПЗГ	Підрозділ <u>управління магістральних газопроводів</u> , призначений закачувати газ у <u>ПСГ</u> , зберігати його та <u>відбирати газ</u> , щоб забезпечити надійну роботу <u>газотранспортної системи</u>	ru производственное управ- ление подземного хране- ния газа [85]
4.21 газокомпресорна служба	Виробничий експлуатаційний персонал, який обслуговує основне технологічне устаткування та споруди <u>компресорної станції</u> і забезпечує безперебійність, ефективність, економічність та безпеку його роботи, дотримання вимог із захисту довкілля та людей від небезпечних виробничих чинників	ru газокомпрессорная служ- ба компрессорного цеха [85]
4.22 служба енерговодопостачання	Виробничий експлуатаційний персонал, який обслуговує енергетичне, електротехнічне устаткування та допоміжні об'єкти (електро-, водо-, теплопостачальні та каналізаційні системи), забезпечує справність роботи зазначеного устаткування та об'єктів, оперативне ліквідування несправностей, аварій тощо	ru служба энергводоснаб- жения [85]
4.23 лінійно-експлуатаційна служба	Виробничий експлуатаційний персонал, що обслуговує <u>лінійну частину магістрального газопроводу</u> , її технологічні об'єкти, <u>газорозподільчі станції</u> та забезпечує технічне обслуговування і поточний ремонт, запобігає аварійним ситуаціям та забрудненню довкілля, усуває аварії, одержує, зберігає та використовує одорант і метанол, веде технічну оперативну документацію та звітність	ru линейно-эксплуатацион- ная служба [85]
4.24 виробничо-диспетчерська служба	Виробничий оперативний персонал, який контролює режими роботи <u>компресорних станцій</u> , <u>газорозподільчих станцій</u> , справність устаткування та систем автоматики, газовимірювання, пожежогасіння тощо, розраховує та контролює <u>виробничо-технологічні витрати</u>	ru производственно-диспет- черская служба [85]

ДСТУ 4314:2004

4.25 об'єднане диспетчерське управління (газотранспортної системи); ОДУ

Окрема установа або підрозділ установи, що здійснює оперативно-диспетчерське керування газотранспортною системою

ru объединенное диспетчерское управление [85]

4.25.1 оперативно-диспетчерське керування (газотранспортною системою)

Централізоване оперативне керування роботою газотранспортної системи, призначене забезпечувати транспортування газу та транзит газу

ru оперативно-диспетчерское управление (газотранспортной системой) [85]

4.26 служба протикорозійного захисту

Виробничий експлуатаційний персонал, який монтує, обслуговує, регулює та ремонтує засоби електрохімічного захисту газопроводів і контролює стан захищального покриття газопроводів

ru служба противокоррозионной защиты [85]

4.27 служба метрології та газовимірювання

Виробничий експлуатаційний персонал, який метрологічно забезпечує технологічні процеси транспортування газу, вимірює витрату та кількість газу, що його транспортують магістральними газопроводами лінійного виробничого управління магістральних газопроводів

ru служба метрологии и газоизмерений [85]

4.28 служба автоматики

Виробничий експлуатаційний персонал, який забезпечує надійну роботу систем автоматики, вимірювальних приладів, телемеханіки та автоматизованих систем керування.

ru служба автоматики [85]

5 ГАЗОПРОВИДИ

5.1 газопровід

Споруда зі щільно з'єднаних між собою труб, призначена переміщувати газ.

en gas pipeline [54]
ru газопровод [37]

Примітка 1. За функційною призначеністю газопроводи поділяють на магістральні, промислові, міжпромислові, розподільчі газопроводи, газопроводи-підводи, газопроводи-відводи, з'єднувальні газопроводи, газопроводи-перемички, газопроводи-обводи.

Примітка 2. За побудовою газопроводи поділяють на прості, складні, телескопічні та кільцеві.

Примітка 3. За місцем прокладення газопроводи поділяють на підземні, надземні, наземні та підводні

5.1.1 продуктивність газопроводу

Кількість газу, яку переміщують газопроводом за рік

en gas pipeline capacity [94]
ru производительность газопровода [90]

5.1.2 пропускальна здатність газопроводу; пропускальність газопроводу

Максимальна продуктивність газопроводу в заданому (проектному) режимі роботи.

Примітка. Це є основна характеристика газопроводу

ru пропускная способность магистрального газопровода [86]

5.1.3 проектна пропускальна здатність газопроводу; проектна пропускальність газопроводу

Визначена проектом (розрахункова) пропускальна здатність газопроводу за умов максимального використання його геометричних параметрів та потужності компресорних станцій

ru проектная пропускная способность магистрального газопровода [66]

5.1.4 товаротransпортна робота

Добуток продуктивності газопроводу, його довжини та строку планування або звітності

ru товаротранспортная работа

5.1.5 робочий тиск у газопроводі

Максимальний надлишковий статичний тиск газу в трубопроводі під час його нормального експлуатування згідно з технічними вимогами

ru рабочее давление в газопроводе [58]

5.2 магістральний газопровід; МГ

Технологічний комплекс, що функціонує як єдина система та до складу якого входить нитка (кілька ниток) газопроводу з усіма об'єктами і спорудами, пов'язаними з нею (ними) єдиним технологічним процесом, яким здійснюють транзитне, міждержавне, міжрегіональне постачання транспортованого товарного природного газу споживачам.

en main gas pipeline [54]

ru магистральный газопровод, МГ [37]

Примітка. До складу об'єктів магістрального газопроводу належать:

- лінійна частина магістрального газопроводу;
- головні та лінійні компресорні станції;
- підземні сховища газу;
- газорозподільчі станції;
- системи й засоби, які забезпечують функціонування магістрального газопроводу

5.2.1 лінійна частина магістрального газопроводу; ЛЧ МГ

Частина магістрального газопроводу, якою транспортиують газ без компримування

ru линейная часть магистрального газопровода, ЛЧ МГ [47]

Примітка. До складу лінійної частини магістрального газопроводу входять:

- нитка (кілька ниток) газопроводу з відводами, перемичками, лупінгами;
- переходи газопроводу через природні та штучні перешкоди;
- вузли запускання і (або) приймання очищувальних пристроїв та засобів діагностування;
- вузли під'єднування (станцій, цехів, інших газопроводів);
- системи і засоби, які забезпечують функціонування лінійної частини (лінії та споруди технологічного зв'язку, засоби автоматики й телемеханіки, установки електрохімічного захисту, лінії електропередавання та електропостачальні споруди й засоби тощо);
- будівлі та споруди для обслуговування лінійної частини (дороги вздовж траси магістральних газопроводів, вертолітні майданчики на трасі магістральних газопроводів, розпізнавальні та сигнальні знаки розташування траси магістральних газопроводів тощо)

5.2.1.1 лінійна ділянка магістрального газопроводу

Ділянка лінійної частини магістрального газопроводу між лінійними кранами

ru линейный участок магистрального газопровода [47]

5.3 газопровід-підвід; підвід

Газопровід, призначений подавати газ від установки комплексного підготовлення газу на об'єкті видобування газу до магістрального газопроводу

ru подвод [37]

5.4 газопровід-відвід; відвід

Газопровід, призначений транспортувати частину газу від магістрального газопроводу до газорозподільчої станції

en draw-off line [94]
lateral line [94]

ru отвод [37]
газопровод-отвод [37]

5.5 з'єднувальний газопровід

Газопровід, що з'єднує об'єкт видобування газу з магістральним газопроводом

en gas interconnection [54]
gas link [54]

ru соединительный газопровод [37]

5.6 газопровід-перемичка; перемичка

Газопровід, що з'єднує між собою окремі газопроводи

ru газопровод-перемычка [37]

5.7 промисловий газопровід

Газопровід у межах промислу

en field gas pipeline [54]
 ru промысловый газопровод [37]

5.8 міжпромисловий газопровід

Газопровід між промислами

5.9 розподільчий газопровід

Газопровід, який забезпечує подавання газу від газорозподільчої станції магістрального газопроводу до газорегуляторних пунктів промислових підприємств, котелень, сільськогосподарських підприємств, комунальних об'єктів та інших споживачів

en distribution gas pipeline [54]
 ru распределительный газопровод [85]

5.10 міжселищний газопровід

Розподільчий газопровід, прокладений поза територією населених пунктів

ru межпоселковый газопровод [42]

5.11 технологічний газопровід

Газопровід, який подає газ для технологічних операцій

en industrial gas pipeline [59]
 ru технологический газопровод [42]

5.12 внутрішньомайданчиковий газопровід

Розподільчий газопровід, який прокладено на території підприємств, котелень та інших виробничих об'єктів

ru внутриплощадочный газопровод [42]

5.13 лупінг

Нитка газопроводу, яку прокладено на певних ділянках паралельно основній нитці, щоб збільшити продуктивність газопроводу

en looping [54]
 ru лупинг [37]

5.14 кільцевий газопровід

Замкнений газопровід, який об'єднує кілька газопроводів і призначений забезпечувати надійність газопостачання

en loop gas pipeline [54]
 ru кольцевой газопровод [37]

5.15 газопровід-обвід; обвід; байпас

Газопровід, який з'єднує вхід і вихід пристрою або установки газопроводу

en bypass [54]
 ru обвод [37]; байпас [37]

5.16 шлейф

Газопровід, який з'єднує колектор з окремими об'єктами

en stub [54]
 ru шлейф [93]

5.17 простий газопровід

Газопровід зі сталим діаметром труб, без відводів до супутніх споживачів і без додаткового приймання газу на шляху переміщення

ru простой газопровод [37]

5.18 складний газопровід

Газопровід зі сталим або змінним діаметром труб із газопроводами-підводами, газопроводами-відводами, лупінгами та газопроводами-перемичками

ru сложный газопровод [37]

5.19 телескопічний газопровід

Газопровід, у якому діаметр труб послідовно зменшується чи збільшується

ru телескопический газопровод [37]

5.20 одностовпковий газопровід

Магістральний газопровід, що складається з однієї нитки

en monobranched gas pipeline [54]
 ru одностовпковий газопровод [37]

<p>5.21 багатонитковий газопровід <u>Магістральний газопровід</u>, що складається з кількох паралельно прокладених <u>ниток</u></p>	<p>en pipe manifold; manifold pipe [54] ru многониточный газопровод [37]</p>
<p>5.22 нитка газопроводу Укладені в лінію та щільно з'єднані труби із <u>трубопровідною арматурою</u></p>	<p>ru нитка газопровода [58]</p>
<p>5.22.1 витратомірна нитка газопроводу <u>Нитка газопроводу</u>, на якій вимірюють витрату газу</p>	<p>ru расходомерная нитка газопровода [58]</p>
<p>5.22.2 редукувальна нитка газопроводу <u>Нитка газопроводу</u>, на якій редукують газ</p>	<p>ru редуцирующая нитка газопровода [58]</p>
<p>5.23 надземний газопровід <u>Газопровід</u>, прокладений на окремих опорах або естакадах на відстані від поверхні землі</p>	<p>en overhead gas pipeline [59] ru надземный газопровод [35]</p>
<p>5.24 наземний газопровід <u>Газопровід</u>, прокладений зверху землі з обвалуванням або без обвалування</p>	<p>en surface gas pipeline [59] ru наземный газопровод [35]</p>
<p>5.25 підземний газопровід <u>Газопровід</u>, прокладений у траншеї і засипаний ґрунтом</p>	<p>en underground gas pipeline [59] ru подземный газопровод [35]</p>
<p>5.26 підводний газопровід <u>Газопровід</u>, прокладений у природних і штучних водоймах</p>	<p>en offshore pipeline [94] ru подводный газопровод [35]</p>
<p>5.27 [привантаження газопроводу] [привантажити газопровід] [Збільшення маси] [Збільшити масу] <u>газопроводу</u> додатковим вантажем, щоб запобігти його спливанню</p>	<p>ru пригрузка газопровода [37]</p>
<p>5.28 надземний перехід газопроводу Перехід <u>газопроводу</u>, споруджений над природною чи штучною перешкодою. Примітка. Природні перешкоди — це річки, струмки, яри тощо. До штучних перешкод належать залізничні та автомобільні шляхи тощо</p>	<p>ru надземный переход газопровода [37]</p>
<p>5.29 підземний перехід газопроводу Перехід <u>газопроводу</u>, споруджений під природними чи штучними перешкодами</p>	<p>ru подземный переход газопровода [37]</p>
<p>5.30 підводний перехід газопроводу; дюкер Перехід <u>газопроводу</u> через водні перешкоди, споруджений нижче рівня води</p>	<p>en offshore pipeline [2] ru подводный переход газопровода [37] дюкер [90]</p>
<p>5.31 продувальний газопровід <u>Газопровід</u>, призначений продувати будь-які ділянки газопроводів і скидати з них в атмосферу <u>газ</u>, повітря, інертний газ (після випробування на міцність і перевірення на герметичність, у процесі запобігання ділянок <u>газом</u> (пуск газу), ремонту, консервації тощо)</p>	<p>ru продувочный газопровод [34]</p>

<p>5.32 випробовування магістрального газопроводу на міцність Випробовування, що його проводять, щоб визначити міцність <u>магістрального газопроводу</u> після закінчення будувannya (повного засипання, обвалування або закріплення на опорах, очищення порожнини, установлення арматури, приладів та катодних виводів електродхімічного захисту тощо). Примітка. Згідно зі СНиП III-42–80 газопровід випробовують гідравлічним або пневматичним тиском</p>	<p>en test of main pipelines [54] ru испытание магистрально-го газопровода [66]</p>
<p>5.33 перевіряння магістрального газопроводу на герметичність Перевіряння, що його проводять після випробування магістрального газопроводу на міцність пневматичним методом (повітрям або природним газом) під тиском, що дорівнює максимальному робочому тиску, визначеному в проекті</p>	<p>ru проверка магистрального газопровода на герметичность [66]</p>
<p>5.34 технічний паспорт об'єкта магістрального газопроводу Комплект документів, що містить повну та достатню проектну інформацію про технічні характеристики об'єкта <u>магістрального газопроводу</u> та інформацію про зміни його фактичного стану</p>	<p>ru технический паспорт магистрального газопровода [47]</p>
<p>5.34.1 [паспортизування об'єктів] [паспортизувати об'єкти] магістрального газопроводу [Складання та ведення <u>технічних паспортів</u>] [Складати та вести технічні паспорти] об'єктів <u>магістрального газопроводу</u></p>	<p>ru паспортизация объектов магистрального газопровода [47]</p>
<p>5.35 [діагностування газопроводу] [діагностувати газопровід] [Визначання технічного стану] [Визначати технічний стан] <u>газопроводу</u> різними методами під час будувannya та експлуатування, щоб забезпечити його надійну та безпечну роботу</p>	<p>ru диагностика магистрального газопровода [47]</p>
<p>5.36 внутрішньотрубна дефектоскопія Метод неруйнівного контролювання труб, що дає змогу визначати, реєструвати або передавати геометричні, фізичні та інші параметри <u>газопроводу</u>, його корозійні дефекти, ум'ятини, задири, ерозійний знос, тріщини та інші дефекти стінок газопроводу, які характеризують його технічний стан, за допомогою комплексу приладів, розташованих усередині трубопроводу. Примітка. Виконують за допомогою снаряда-дефектоскопа; підготовляють газопровід до внутрішньотрубної дефектоскопії, використовуючи додаткові пристрої: снаряд-калібр, профілемір, магнітний очищувальний поршень-шаблон</p>	<p>en in-tube crack detection [54]; in-line inspection [94] ru внутритрубная дефектоскопия [49]</p>
<p>5.36.1 снаряд-дефектоскоп Основний пристрій внутрішньотрубної дефектоскопії, призначений обстежувати геометрію внутрішньотрубної порожнини <u>газопроводів</u>, визначати втрати металу та тріщини у стінці трубопроводу, визначати місця втрати металу труби</p>	<p>ru снаряд-дефектоскоп [58]</p>
<p>5.37 критична ділянка газопроводу Ділянка <u>газопроводу</u> з найменшим залишковим ресурсом</p>	<p>ru критический участок газопровода [47]</p>
<p>5.38 потенційно небезпечна ділянка магістрального газопроводу Ділянка <u>магістрального газопроводу</u>, що вирізняється високим ступенем можливості виникнення <u>аварії</u>. Примітка. На стадії експлуатування аварія може виникнути через зміни проектного положення магістрального газопроводу, наявності дефектів стінок, форм перерізу трубопроводу, порушеність ізоляції та системи протикорозійного захисту тощо</p>	<p>ru потенциально опасный участок магистрального газопровода [47]</p>

5.39 аварійна ділянка магістрального газопроводу

Ділянка магістрального газопроводу, на якій виникла аварія.

ru аварийный участок магистрального газопровода [41]

6 ОСНОВНІ ОБ'ЄКТИ**6.1 головні споруди магістрального газопроводу**

Комплекс споруд, призначений підготовляти газ до транспортування

en main gas pipeline headworks
ru головные сооружения магистрального газопровода [37]

6.2 підземне сховище газу; ПСГ

Об'єкт газотранспортної системи, призначений утворювати тривалий та оперативний резерв газу, регулювати нерівномірність газоспоживання і компенсувати недоподаний газ через відмови чи аварії на магістральному газопроводі.

Примітка. На підземному сховищі газу приймають, очищують, осушують, закачують і відбирають газ

en underground gas storage facility [54]
ru подземное хранилище газа, ПХГ [47]

6.3 газорозподільча станція; ГРС

Об'єкт газотранспортної системи, призначений редукувати, одорувати та подавати газ визначеного тиску споживачам у межах установлених об'ємів, обліковувати кількість спожитого газу та захищати споживачів від недопустимого відхилення тиску від норми

en gas regulation station [54];
gas-distributing station [54]
ru газораспределительная станция [58]

6.3.1 [одорювання] [одорувати]

[Додавання] [Додавати] до газу [речовин] [речовини] із сильним запахом (одорантів), щоб виявити місця витікання газу в навколишнє середовище

en odorization [3]
ru одоризация [73]

6.4 газовимірвальна станція; ГВС

Об'єкт газотранспортної системи, призначений вимірювати комерційну витрату газу, ураховуючи його кількість та якість.

Примітка 1. Газовимірвальні станції будують переважно на магістральних газопроводах поблизу межі між газотранспортними підприємствами.

Примітка 2. До складу газовимірвальної станції можуть входити один або кілька пунктів вимірювання витрати газу та хіміко-аналітична лабораторія

en gas-metering station [54]
ru газоизмерительная станция, ГИС [58]

6.5 пункт вимірювання витрати газу; ПВВГ

Технологічна споруда на газопроводі, призначена вимірювати витрату газу і розташована окремо або в складі газовимірвальної станції.

Примітка. До складу ПВВГ входять: вимірвальні трубопроводи, прилади та автоматичні системи вимірювання витрати газу або лічильники газу для кожного газопроводу

en gas flow metering unit
ru пункт измерения расхода газа [58]

6.6 газорегуляторний пункт; ГРП

Пункт, призначений знижувати та підтримувати тиск газу на заданих рівнях і встановлений у населених пунктах, на території промислових, комунальних та інших підприємств

ru газорегуляторный пункт [58]

6.7 компресорний цех; КЦ

Основна споруда компресорної станції, де розташовано газоперекачувальні агрегати та допоміжне устаткування, яке забезпечує їх експлуатування.

Примітка. Компресорний цех забезпечує функціонування, як правило, однієї нитки газопроводу

en compressor shop [54]
ru компрессорный цех, КЦ [58]

<p>6.7.1 [компримування газу] [компримувати газ] [Технологічний процес стискання газу] [Стискати газ] з підвищенням його тиску й температури</p>	<p>en compression [54] ru компримирование [91]</p>
<p>6.7.2 міра стискання [компресора] [нагнітача] Відношення тиску на виході [компресора] [нагнітача] до тиску на його вході</p>	<p>en compression ratio of compressor [54]; compression ratio of a supercharger [54] ru степень сжатия компресора [58]; степень сжатия нагнетателя [58]</p>
<p>6.8 компресорна станція; КС Об'єкт <u>газотранспортної системи</u>, призначений <u>компримувати газ</u>. Примітка. До складу компресорної станції входить один або кілька <u>компресорних цехів</u>, а також допоміжне устаткування й технологічні комунікації</p>	<p>en compressor station [54] ru компрессорная станция, КС [58]</p>
<p>6.9 головна компресорна станція Перша від об'єкта видобування газу <u>компресорна станція</u> на <u>магістральному газопроводі</u></p>	<p>en base compressor station [54] ru головная компрессорная станция [58]</p>
<p>6.10 дотискувальна компресорна станція <u>Компресорна станція</u>, яка надає газу додаткового тиску, щоб забезпечити технічні умови, потрібні для <u>транспортування газу</u> або для <u>закачування газу</u> в пласт на <u>підземному сховищі газу</u></p>	<p>en booster compressor station [54] ru дожимная компрессорная станция [58]</p>
<p>6.11 лінійна компресорна станція <u>Компресорна станція</u> на <u>магістральному газопроводі</u>, крім головної</p>	<p>en linear compressor station [54] ru линейная компрессорная станция [58]</p>
<p>6.12 автомобільна газонаповнювальна компресорна станція; АГНКС Об'єкт <u>газотранспортної системи</u>, призначений заправляти автомобілі стисненим газом як моторним паливом. Примітка. АГНКС призначена: <u>очищувати газ</u> від домішок і крапельної вологи; <u>компримувати газ</u>; <u>осушувати газ</u>; <u>акумулювати газ</u>; <u>заправляти газом автомобілі</u></p>	<p>ru автомобильная газонаполнительная компрессорная станция, АГНКС [88]</p>
<p>6.13 газоперекачувальний агрегат; ГПА Агрегат для перекачування газу <u>магістральними газопроводами</u>, який складається із силового приводу та механізму, що він його урухомлює (див. також ДСТУ 2340). Примітка. Є основним технологічним устаткуванням, яке транспортує газ <u>магістральним газопроводом</u>. Як привід, використовують газові турбіни, електродвигуни та двигуни внутрішнього згоряння</p>	<p>en gas compressor [21] ru газоперекачивающий агрегат [21]</p>
<p>6.14 газотурбінний газоперекачувальний агрегат <u>Газоперекачувальний агрегат</u> з відцентровим нагнітачем або гвинтовим чи поршневим компресором, урухомлюваний від <u>газотурбінного двигуна</u></p>	<p>ru газотурбинный газоперекачивающий агрегат [76]</p>
<p>6.15 електропривідний газоперекачувальний агрегат <u>Газоперекачувальний агрегат</u> з відцентровим нагнітачем або гвинтовим чи поршневим компресором, урухомлюваний від електродвигуна</p>	<p>ru электроприводной газоперекачивающий агрегат [65]</p>
<p>6.16 поршневий газоперекачувальний агрегат <u>Газоперекачувальний агрегат</u> з поршневим компресором, урухомлюваний від газового двигуна внутрішнього згоряння або від електродвигуна</p>	<p>ru поршневой газоперекачивающий агрегат [65]</p>

6.17 газотурбінний двигун; ГТД

Обертова теплова машина лопаткового типу, у якій безперервно відбувається стискання робочого тіла в компресорі, підігрівання його за рахунок джерела енергії та наступне розширення в газовій турбіні (див. також ДСТУ 2340)

en gas-turbine engine [21]
ru газотурбинный двигатель [21]

6.17.1 авіаційний газотурбінний двигун

Газотурбінний двигун, сконструйований для авіаційної промисловості та змодернізований для газової галузі, де його використовують як привід у газоперекачувальних агрегатах та електричних генераторах або інших механізмах (бурові станки, помпи тощо)

en aircraft gas-turbine engine [54]
ru авиационный газотурбинный двигатель [58]

6.17.2 судновий газотурбінний двигун

Газотурбінний двигун, сконструйований для суднобудівної промисловості та змодернізований для газової галузі, де його використовують як привід у газоперекачувальних агрегатах та електричних генераторах або інших механізмах (бурові станки, помпи тощо)

en marine gas-turbine engine [54]
ru судовой газотурбинный двигатель [58]

6.18 турбодетандер

Лопаткова машина безперервної дії, у якій потік газу проходить крізь нерухомі напрямні канали (сопла), що перетворюють частину потенційної енергії газу в кінетичну, і систему обертових лопаткових каналів ротора, де енергія потоку перетворюється в механічну роботу.

Примітка. У газовій промисловості використовують як пускову турбіну ГПА, а також як джерело холоду в установках низькотемпературного сепарування для осушування газу

en turboexpander [54]
ru турбодетандер [53]

6.18.1 утилізаційна турбодетандерна установка

Установка, призначена перетворювати енергію надлишкового тиску в процесі редукування газу на ГРС в механічну енергію приведення в дію електричного генератора

ru утилизационная турбодетандерная установка

6.19 нагнітач (газу)

Лопатковий компресор, що підвищує тиск газу і не має пристроїв для його охолодження

en supercharger [54]
ru нагнетатель (газа) [76]

6.20 установка попереднього підготовлення газу

Установка, призначена попередньо (частково) очищувати та осушувати газ

en gas pre-treatment unit [54]
ru установка предварительной подготовки газа [77]

6.21 установка комплексного підготовлення газу; УКПГ

Установка, призначена очищувати газ від твердих та рідинних механічних домішок (піску, пилу, води, конденсату тощо), від хімічних сполук (сірководню, двооксиду вуглецю, меркаптанової та загальної органічної сірки тощо), а також осушувати газ та запобігати гідрату-утворенню.

Примітка. Установлюють на промислах перед подаванням газу до магістрального газопроводу

en complex gas treatment unit [54]
ru установка комплексной подготовки газа [77]

6.21.1 [очищення газу] [очищувати газ]

[Вилучання з газу сірководню та інших визначених стандартами домішок] [Вилучати з газу сірководень та інші визначені стандартами домішки], які можуть спричинити кородування металу труб і апаратів, та [знешкодження шкідливих забрудників] [знешкоджувати шкідливі забрудники] атмосфери

en gas cleaning [6]
ru очистка газа [6]

<p>6.21.2 [осушування газу] [осушувати газ] [Технологічний процес вилучання з газу водяної пари] [Вилучати з газу водяну пару]. Примітка. Газ осушують перед тим, як подавати його до <u>магістрального газопроводу</u> на спеціальних установках, використовуючи поглиначі водяної пари</p>	<p>en gas dewatering [54] ru осушка газа [50]</p>
<p>6.21.2.1 сухий газ Газ (суміш газів), відносна вологість якого (яких) за нормальних умов перебуває в межах від 0 до 0.1</p>	<p>en dry gas [3] ru сухой газ [36]</p>
<p>6.21.2.2 вологий газ Газ (суміш газів), відносна вологість якого (якої) за нормальних умов перевищує 0,1</p>	<p>en wet gas [3] ru влажный газ [36]</p>
<p>6.22 газопідготовча установка; установка підготовки паливного, пускового, імпульсного газу та газу на власні потреби; УПППІГ Установка, призначена очищувати, підігрівати, і редукувати <u>паливний газ</u>, очищувати та редукувати <u>пусковий газ</u> відповідно до вимог заводів-виробників ГПА, очищувати й осушувати <u>імпульсний газ</u>, очищувати та редукувати газ на власні потреби КС, а також вимірювати витрату газу</p>	<p>ru установка подготовки топливного, пускового, импульсного газа и газа для собственных нужд [92]</p>
<p>6.22.1 паливний газ Газ, який подають до камери згоряння <u>газотурбінного двигуна</u> або до двигуна внутрішнього згоряння та використовують як паливо</p>	<p>en fuel gas [54] ru топливный газ [65]</p>
<p>6.22.2 пусковий газ Газ, що його подають у турбодетандер для запускання <u>газотурбінного двигуна</u> та виведення його на нормальний режим</p>	<p>en starting gas [54] ru пусковой газ [65]</p>
<p>6.22.3 імпульсний газ Газ, який використовують для керування технологічними кранами, для підведення його до вимірювальних приладів і систем автоматичного регулювання (за потреби)</p>	<p>en impulse gas [54] ru импульсный газ [89]</p>
<p>6.23 пиловловлювач Устаткування для вловлювання (відокремлювання) пилу та інших механічних домішок від потоку газу</p>	<p>ru пылеуловитель [73]</p>
<p>6.24 сепаратор (газу) Устаткування, призначене очищувати <u>газ</u> від води, нафти, конденсату, бруду та механічних домішок (піску, шламу тощо). Примітка. Сепаратор установлюють на газових родовищах, установках підготовки газу, а також на інших об'єктах газової промисловості</p>	<p>en separator [54] ru сепаратор (газа) [91]</p>
<p>6.25 установка низкотемпературного сепарування Установка, призначена видаляти з газу воду, механічні домішки, газоконденсат завдяки зниженню температури, використовуючи надлишкову енергію пласта або штучне охолодження. Примітка. Установку використовують для збирання і підготовки газу</p>	<p>ru установка низкотемпературной сепарации [58]</p>

6.26 апарат повітряного охолодження; АПО

Устаткування, призначене охолоджувати повітрям транспортований газ, яке складається з теплообмінних труб, вентиляторів з електроприводом, дифузорів і жалюзі для регулювання витрати повітря.

Примітка. Холодний теплоносій в АПО — зовнішнє повітря, яке подає в апарат вентилятор. Деякі АПО оснащені системою зволоження повітря. АПО не потребують попередньо підготовленого теплоносія, мають нескладні схеми та надійні в експлуатаванні

en air cooler [54]
ru аппарат воздушного охлаждения [91]

6.27 котельня

Окремий будинок або приміщення, у якому розташовано комплекс пристроїв і агрегатів, що дає змогу одержувати водяну пару або гарячу воду внаслідок спалювання палива

en boiler room [54]; boiler house [54]
ru котельная [73]

6.28 регенератор

Пристрій для відновлювання, відтворювання чогось

en regenerator [54]
ru регенератор [73]

6.29 теплообмінник

Апарат для передавання тепла від середовища з вищою температурою (теплоносія) до середовища з нижчою температурою

en heat exchanger [54]
ru теплообменник [73]

6.30 операторна

Окремий будинок або приміщення, у якому розташовано черговий та оперативний персонал, а також засоби оперативного контролювання, керування та зв'язку

en control room [54]
ru операторная [58]

6.31 охоронна зона техногенно небезпечних об'єктів

Прилегла до техногенно небезпечного об'єкта (небезпечного устаткування, газопроводів, повітряних мереж тощо) окреслена умовними лініями земельна ділянка, на якій обмежено господарську діяльність.

Примітка. Охоронну зону створюють, щоб забезпечити нормальні умови експлуатації газопроводів, запобігти їх пошкодженню та зменшити їх негативний вплив на довкілля (людей, суміжні території, інші об'єкти тощо).

en protective zone [54]
ru охранный зона техногенно опасных объектов [58]

7 ТРУБОПРОВІДНА АРМАТУРА**7.1 трубопровідна арматура**

Сукупність пристроїв та приладів, установлених на трубопроводах і посудинах, які керують потоком робочого середовища внаслідок змінення прохідного перерізу (див. також ДСТУ 2611)

en pipeline valves [25]; valves [25]; valves for the control of fluids [25]
ru трубопроводная арматура [16]

7.2 кран

Вид трубопровідної арматури, перекиривальний (регулювальний) елемент якої має форму тіла обертання або частини його з отвором для пропускання потоку робочого середовища та обертається навколо своєї осі.

Примітка. Поворотні перекиривального (регулювального) елемента може передавати зворотно-поступальний рух. (див. також ДСТУ 2611)

en cock; faucet; plug valve [25]
ru кран [16]

7.2.1 лінійний кран

Кран, розташований на лінійній частині магістрального газопроводу

ru линейный кран [34]

7.2.2 загальностанційний кран

Кран, що входить до складу обв'язки компресорної станції

ru общестанционный кран [89]

7.2.3 загальноцеховий кран

Кран, що входить до складу обв'язки компресорного цеху

ru общецеховой кран [89]

7.2.4 охоронний кран

Кран, установлений на газопроводі до або після компресорної станції, підземного сховища газу, газорозподільчої станції для перекривання потоку робочого середовища

ru охранный кран [38]

7.2.5 триходовий кран

Кран з довільним сполученням трьох трубопроводів

en three-way cock [54]
ru трехходовой кран [47]

7.2.6 крановий майданчик

Майданчик на трасі магістрального газопроводу або його об'єктах (здебільшого огорожених), на якому розташовано один або кілька кранів

ru крановая площадка [58]

7.3 клапан

Пристрій для керування витратою робочого середовища змінюванням площини прохідного перерізу

en globe valve [54]; valve [54]
ru клапан [64]

7.4 засув

Вид трубопровідної арматури, у якій перекривальний (регульований) елемент переміщується впоперек до осі потоку робочого середовища, що проходить крізь прохідний переріз (див. також ДСТУ 2611)

en bullhead valve; gate valve; slide valve; sluice valve [25]
ru задвижка [16]

7.5 з'єднувальна деталь трубопроводу

Деталь для з'єднання труб, установлена в місцях поворотів, переходів та розгалузин газопроводу.

Примітка. З'єднувальними деталями газопроводу є: коліно, трійник, перехідник, перехідне кільце

ru соединительная деталь трубопровода [38]

7.5.1 коліно

Деталь для з'єднання труб під кутом, коли треба зробити поворот газопроводу

en elbow [54]
ru колено [38]

7.5.2 трійник

Деталь для з'єднання труб у формі короткої труби з трьома відгалузинами однакового діаметра, що можуть мати нарізь

en T-bend [54]; tee bend [54]
ru тройник [5]

7.5.3 перехідник

Деталь для з'єднання труб різного діаметра

en adapting pipe [54]
ru переходник [38]

7.5.4 перехідне кільце

Деталь для з'єднання труб однакового діаметра з різною товщиною стінок

ru переходное кольцо [38]

7.6 компенсатор

Пристрій для знімання осьової навантаги, що утворюється в лінійній частині магістрального газопроводу внаслідок змінення температури

en compensator [54] equalizer [54]
ru компенсатор [38]

7.7 обв'язка

Сукупність труб з арматурою та устаткування, за допомогою яких підводять або відводять газ, воду, повітря тощо

en binding [24]
ru обвязка [24]

7.7.1 обв'язка ГПА

Обв'язка, яка забезпечує експлуатування газоперекачувального агрегата в усіх режимах його роботи

en gas-compressor manifold [54]
ru обвязка ГПА [52]

7.7.2 групова обв'язка ГПА

Обв'язка компресорного цеху, за якої агрегати жорстко поєднані в групи.

Примітка. Ця обв'язка унеможливує перегрупування ГПА, ускладнює технологічну обв'язку КЦ, передбачає лише один жорстко закріплений резервний ГПА, а також потребує велику кількість режимних та групових кранів

en group manifold [54]
 ru групповая обвязка ГПА [58]

7.7.3 колекторна обв'язка ГПА

Обв'язка компресорного цеху, якою кожний агрегат приєднується до всмоктувального та нагнітального колекторів компресорного цеху паралельно.

Примітка. Ця обв'язка є простішою і гнучкішою за групову, але вона потребує застосовувати регулювальні крани на кожному ГПА, щоб забезпечити їх роботу на «мале кільце»

en collector piping [54]
 ru коллекторная обвязка ГПА [58]

7.7.4 вузол під'єднання компресорного цеху

Спеціальна кранова обв'язка для під'єднання компресорного цеху до нитки магістрального газопроводу

ru узел подключения компресорного цеха [58]

7.8 колектор

Пристрій для розгалужування потоку за кількома напрямками або збирання потоків з кількох напрямків в один потік

en collector [54]; manifold [54]
 ru коллектор [5]

7.8.1 усмоктувальний колектор

Вхідний колектор, за допомогою якого газ подають до газоперекачувальних агрегатів

en suction header [54]
 ru всасывающий коллектор [65]

7.8.2 нагнітальний колектор

Вихідний колектор, за допомогою якого газ відводять з газоперекачувальних агрегатів

en discharge manifold [54]
 ru нагнетательный коллектор [65]

7.8.3 вхідний колектор

Коллектор, за допомогою якого газ подають до установок та агрегатів

en suction header [54]
 ru входной коллектор [65]

7.8.4 вихідний колектор

Коллектор, за допомогою якого газ відводять від установок та агрегатів

en discharge manifold [54]
 ru выходной коллектор [58]

7.8.5 колектор паливного газу

Коллектор компресорного цеху, за допомогою якого паливний газ розподіляють між агрегатами.

Примітка. Обладнаний продувальними та дренавальними пристроями

en manifold of fuel gas [54]
 ru коллектор топливного газа [89]

7.8.6 колектор пускового газу

Коллектор компресорного цеху, за допомогою якого пусковий газ розподіляють між агрегатами.

Примітка. Обладнаний продувальними та дренавальними пристроями

en manifold of starting gas [54]
 ru коллектор пускового газа [89]

7.8.7 колектор імпульсного газу

Коллектор компресорного цеху, за допомогою якого розподіляють імпульсний газ.

Примітка. Обладнаний продувальними та дренавальними пристроями

en manifold of impulse gas [54]
 ru коллектор импульсного газа [89]

7.9 конденсатозбірник

Пристрій на газопроводі, призначений збирати відокремлені від транспортованого газу воду та конденсат

en condensate tank [54];
 condensate gathering tank [54]
 ru конденсатосборник [37]

ДСТУ 4314:2004

7.10 конденсатовідвід

Патрубок, який з'єднує газопровід із конденсатозбірником та призначений відводити конденсат і воду з газопроводу

ru конденсатоотвод [38]

7.11 газозбірник

Пристрій, призначений уловлювати газовий конденсат і вологу з газу під час вимірювання тиску або витрати газу

en gas collector [54]

ru газосборник [36]

7.12 метанольна установка

Обв'язка, призначена вводити в газопровід метанол

ru метанольная установка [38]

7.13 (очищувальний) поршень

Пристрій для видалення вологи, конденсату та твердих механічних частинок з газопроводу

ru поршень [38]

7.14 вузол запускання очищувального пристрою

Комплекс устаткування, установленого на нитці магістрального газопроводу, за допомогою якого запускають через спеціальні камери очищувальний поршень

ru узел запуска очистного устройства

7.15 вузол приймання очищувального пристрою

Комплекс устаткування, установленого на нитці магістрального газопроводу, за допомогою якого приймають через спеціальні камери очищувальний поршень

ru узел приема очистного устройства

7.16 вузол очищування

Комплекс устаткування, призначений періодично очищувати порожнини газопроводу під час експлуатування, який складається з вузлів запускання та приймання очищувального пристрою

ru узел очистки [38]

7.16.1 шлюз вузла очищування

Камера, призначена пропускати очищувальний поршень із зони низького тиску в зону високого тиску газопроводу

ru шлюз узла очистки [38]

7.16.2 стабілізатор вузла очищування

Пристрій для запобігання вібрації та деформації частини газопроводу, розташованої поблизу вузла очищування

ru стабилизатор узла очистки [38]

7.17 захищальний кожух газопроводу

Пристрій, призначений захищати газопровід від впливу зовнішніх навантаж

en protective casing [54]

ru защитный кожух газопровода [37]

7.18 скребок

Пристрій для вилучання відкладів парафіну в трубах

ru скребок [50]

7.19 свічка

Пристрій, який сполучає порожнину газопроводу з атмосферою та призначений скидати газ під час технологічних процесів, продувати труби та устаткування тощо

en gas vent [54]

ru свеча [73]

7.19.1 продувальна свічка

Свічка, призначена випускати газ із газопроводу в атмосферу

ru продувочная свеча [38]

7.19.2 витягальна свічка

Свічка для вентиляції порожнини захищального кожуха газопроводу.

ru вытяжная свеча [38]

8 ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ПАРАМЕТРИ ГАЗУ

8.1 якість газу

Міра відповідності сукупності параметрів газу їх установленим значенням, які забезпечують надійність і безаварійність транспортування газу та використання його за призначеністю

en gas quality [3]
 ru качество газа [85]

8.2 сертифікат фізико-хімічних параметрів газу

Документ, що містить фізико-хімічні параметри газу, потрібні для підтвердження якості газу

ru сертификат физико-химических параметров газа [85]

8.2.1 густина газу

Скалярна величина, яку визначають відношенням маси газу до об'єму, який він займає.

en gas density [3, 54]
 ru плотность газа [9, 18]

Примітка 1. Одиниця в SI — кілограм на кубічний метр, кг/м³.

Примітка 2. До сертифіката фізико-хімічних параметрів газу входить густина газу, вимірена пікнометричним методом, і густина газу, вимірена хроматографічним методом

8.2.2 об'ємна концентрація кисню

Виразене у відсотках відношення об'єму кисню в газовій суміші до об'єму газової суміші

ru объемная доля кислорода да [13]

8.2.3 компонентний склад газу

Якісна та кількісна характеристика хімічних компонентів газової суміші

en gas composition [54]
 ru компонентный состав газа [15]

8.2.4 [нижча] [вища] теплота згоряння

Кількість теплоти, виділена під час повного згоряння одиниці об'єму сухого газу, виміреного за стандартних умов, [вилучаючи] [допускаючи] теплоту конденсації водяної пари.

en [net] [gross] calorific value [94]
 ru [низшая] [высшая] теплота сгорания [14]

Примітка. Одиниця виміру в SI — МДж/м³

8.2.5 масова концентрація [сірководню] [меркаптанової сірки]

Відношення маси [сірководню] [меркаптанової сірки] в газовій суміші до об'єму газової суміші за нормальних умов.

Примітка. Одиниця виміру в SI — г/м³

ru массовая концентрация [сероводорода] [меркаптановой серы] [15]

8.2.6 маса механічних домішок

Виражена масою кількість механічних домішок, які трапляються в одиниці об'єму газу за нормальних умов.

Примітка. Одиниця виміру в SI — г/м³

ru масса механических примесей [13]

8.2.7 точка роси вологи

Точка діаграми стану «температура-вологість-тиск», яка відповідає початку утворення рідинної фази водяної пари в даній газовій суміші.

Примітка. Її характеристика — температура точки роси

en water dew point [54]
 ru точка росы влаги [10]

8.3 число Воббе

Величина, що встановлює залежність між теплотою згоряння (вищою або нижчою) та відносною густиною газу

en Wobbe index [96]
 ru число Воббе [14]

ДСТУ 4314:2004

8.4 стандартні умови

Прийняті єдині кліматичні параметри (температура 20 °С та тиск 101,325 кПа), для яких розраховують технологічні параметри, щоб мати змогу їх порівняти, якщо в технічних умовах на устаткування не визначено інше

en standard conditions [54]
ru стандартные условия [58]

8.5 нормальні умови

Умови, за яких температура становить 0 °С і тиск 0,1013 МПа.

en normal conditions [54]
ru нормальные условия [58]

ДОДАТОК А
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНІВ

АГНКС	6.12
агрегат газоперекачувальний	6.13
агрегат газоперекачувальний газотурбінний	6.14
агрегат газоперекачувальний електропривідний	6.15
агрегат газоперекачувальний поршневий	6.16
апарат повітряного охолодження	6.26
АПО	6.26
арматура трубопровідна	7.1
байпас	5.15
баланс газу	4.18
випробовування магістрального газопроводу на міцність	5.32
витікання газу	4.17.1
витрати виробничо-технологічні	4.16.1
витрати газу	4.16
витрати газу на експлуатування технологічних апаратів	4.16.3
витрати газу на технічне обслуговування	4.16.2
відбирання газу	4.13
відбирати газ	4.13
відвід	5.4
власник	4.6
власник газу	4.6
втрати газу	4.17
ВУ ПЗГ	4.20
вузол запускання очищувального пристрою	7.14
вузол очищування	7.16
вузол під'єднування компресорного цеху	7.7.4
вузол приймання очищувального пристрою	7.15
газ	4.1
газ активний	4.11.1
газ активний на підземному сховищі газу	4.11.1
газ буферний	4.11.2
газ вологий	6.21.2.2
газ залишковий	4.11.3
газ імпульсний	6.22.3
газ паливний	6.22.1
газ природний горючий	4.1
газ природний товарний	4.1.1
газ пусковий	6.22.2
газ сухий	6.21.2.1
газозбірник	7.11
газопровід	5.1
газопровід багатонитковий	5.21
газопровід внутрішньомайданчиковий	5.12
газопровід з'єднувальний	5.5

газопровід кільцевий	5.14
газопровід магістральний	5.2
газопровід міжпромисловий	5.8
газопровід міжселищний	5.10
газопровід надземний	5.23
газопровід наземний	5.24
газопровід одностиковий	5.20
газопровід підводний	5.26
газопровід підземний	5.25
газопровід продувальний	5.31
газопровід промисловий	5.7
газопровід простий	5.17
газопровід розподільчий	5.9
газопровід складний	5.18
газопровід телескопічний	5.19
газопровід технологічний	5.11
газопровід-відвід	5.4
газопровід-обвід	5.15
газопровід-перемичка	5.6
газопровід-підвід	5.3
ГВС	6.4
ГПА	6.13
ГРП	6.6
ГРС	6.3
ГТД	6.17
густина газу	8.2.1
двигун газотурбінний	6.17
двигун газотурбінний авіаційний	6.17.1
двигун газотурбінний судновий	6.17.2
деталь трубопроводу з'єднувальна	7.5
дефектоскопія внутрішньотрубна	5.36
діагностування газопроводу	5.35
діагностувати газопровід	5.35
ділянка газопроводу критична	5.37
ділянка магістрального газопроводу аварійна	5.39
ділянка магістрального газопроводу лінійна	5.2.1.1
ділянка магістрального газопроводу потенційно небезпечна	5.38
дюкер	5.30
експортування газу	4.2.1
експортувати газ	4.2.1
закачування газу	4.12
закачувати газ	4.12
засув	7.4
зберігання газу підземне	4.11
здатність газопроводу пропускательна	5.1.2
здатність газопроводу пропускательна проектна	5.1.3
зона техногенно небезпечних об'єктів охоронна	6.31
імпортування газу	4.2.2
імпортувати газ	4.2.2
керування газотранспортною системою оперативно-диспетчерське	4.25.1
керування оперативно-диспетчерське	4.25.1
кількість газу	4.15
кільце перехідне	7.5.4
клапан	7.3
кожух газопроводу захищальний	7.17
колектор	7.8
колектор вихідний	7.8.4
колектор вхідний	7.8.3

колектор імпульсного газу	7.8.7
колектор нагнітальний	7.8.2
колектор паливного газу	7.8.5
колектор пускового газу	7.8.6
колектор усмоктувальний	7.8.1
коліно	7.5.1
компенсатор	7.6
компримування газу	6.7.1
компримувати газ	6.7.1
конденсатовідвід	7.10
конденсатозбірник	7.9
концентрація кисню об'ємна	8.2.2
концентрація меркаптанової сірки масова	8.2.5
концентрація сірководню масова	8.2.5
котельня	6.27
кран	7.2
кран загальностанційний	7.2.2
кран загальноцеховий	7.2.3
кран лінійний	7.2.1
кран охоронний	7.2.4
кран триходовий	7.2.5
КС	6.8
КЦ	6.7
ЛВУ МГ	4.19.1
лупінг	5.13
ЛЧ МГ	5.2.1
майданчик крановий	7.2.6
маса механічних домішок	8.2.6
МГ	5.2
міра стискання компресора	6.7.2
міра стискання нагнітача	6.7.2
нагнітач	6.19
нагнітач газу	6.19
нерівномірність відбирання газу	4.14
нитка газопроводу	5.22
нитка газопроводу витратомірна	5.22.1
нитка газопроводу редукувальна	5.22.2
обвід	5.15
обв'язка	7.7
обв'язка ГПА	7.7.1
обв'язка ГПА групова	7.7.2
обв'язка ГПА колекторна	7.7.3
одорування	6.3.1
одорувати	6.3.1
ОДУ	4.25
оператор транзиту газу	4.9
операторна	6.30
осушування газу	6.21.2
осушувати газ	6.21.2
очищування газу	6.21.1
очишувати газ	6.21.1
паспорт об'єкта магістрального газопроводу технічний	5.34
паспортизування об'єктів магістрального газопроводу	5.34.1
паспортизувати об'єкти магістрального газопроводу	5.34.1
ПВВГ	6.5
перевіряння магістрального газопроводу на герметичність	5.33
перекрити течу	4.17.3
перекриття течі	4.17.3

перемичка	5.6
перехід газопроводу надземний	5.28
перехід газопроводу підводний	5.30
перехід газопроводу підземний	5.29
перехідник	7.5.3
пиловловлювач	6.23
підвід	5.3
подавання газу	4.3
подавати газ	4.3
поршень	7.13
поршень очищувальний	7.13
постачальник	4.7
постачальник газу	4.7
привантаження газопроводу	5.27
привантажити газопровід	5.27
продуктивність газопроводу	5.1.1
пропускальність газопроводу	5.1.2
пропускальність газопроводу проектна	5.1.3
ПСГ	6.2
пункт вимірювання витрати газу	6.5
пункт газорегуляторний	6.6
регенератор	6.28
робота товаротранспортна	5.1.4
розподілення газу	4.4
розподіляти газ	4.4
свічка	7.19
свічка витяжна	7.19.2
свічка продувальна	7.19.1
сепаратор	6.24
сепаратор газу	6.24
сертифікат фізико-хімічних параметрів газу	8.2
система газопостачальна	4.5
система газорозподільча	4.5.2
система газотранспортна	4.5.1
склад газу компонентний	8.2.3
скребок	7.18
служба автоматики	4.28
служба виробничо-диспетчерська	4.24
служба газокompресорна	4.21
служба енерговодопостачання	4.22
служба лінійно-експлуатаційна	4.23
служба метрології та газовимірювання	4.27
служба протикорозійного захисту	4.26
снаряд-дефектоскоп	5.36.1
споживач	4.10
споживач газу	4.10
споруди магістрального газопроводу головні	6.1
стабілізатор вузла очищування	7.16.2
станція газовимірювальна	6.4
станція газорозподільча	6.3
станція компресорна	6.8
станція компресорна газонаповнювальна автомобільна	6.12
станція компресорна головна	6.9
станція компресорна дотискувальна	6.10
станція компресорна лінійна	6.11
сховище газу підземне	6.2
теплообмінник	6.29
теплота згоряння вища	8.2.4

ДСТУ 4314:2004

теплота згоряння нижча	8.2.4
теча	4.17.2
тиск у газопроводі робочий	5.1.5
точка роси вологи	8.2.7
транзит газу	4.2.3
транспортувальник	4.8
транспортувальник газу	4.8
транспортування газу	4.2
транспортувати газ	4.2
трійник	7.5.2
турбодетандер	6.18
УКПГ	6.21
УМГ	4.19
умови нормальні	8.5
умови стандартні	8.4
УПППІГ	6.22
управління газотранспортної системи диспетчерське об'єднане	4.25
управління диспетчерське об'єднане	4.25
управління магістральних газопроводів	4.19
управління магістральних газопроводів виробниче лінійне	4.19.1
управління підземного зберігання газу виробниче	4.20
установка газопідготовча	6.22
установка комплексного підготовляння газу	6.21
установка метанольна	7.12
установка низькотемпературного сепарування	6.25
установка підготовляння паливного, пускового, імпульсного газу та газу на власні потреби	6.22
установка попереднього підготовляння газу	6.20
установка турбодетандерна утилізаційна	6.18.1
цех компресорний	6.7
частина магістрального газопроводу лінійна	5.2.1
число Воббе	8.3
шлейф	5.16
шлюз вузла очищування	7.16.1
якість газу	8.1

ДОДАТОК Б
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

adapting pipe	7.5.3
air cooler	6.26
aircraft gas-turbine engine	6.17.1
balance of gas	4.18
base compressor station	6.9
binding	7.7
boiler house	6.27
boiler room	6.27
booster compressor station	6.10
bullhead valve	7.4
bypass	5.15
cock	7.2
collector	7.8
collector	7.8
collector piping	7.7.3
compensatory equalizer	7.6
complex gas treatment unit	6.21
compression	6.7.1
compression ratio of a supercharger	6.7.2
compression ratio of compressor	6.7.2
compressor shop	6.7
compressor station	6.8
condensate tank	7.9
consumer	4.10
control room	6.30
cushion gas	4.11.2
discharge manifold	7.8.2
discharge manifold	7.8.4
distribution	4.4
distribution gas pipeline	5.9
draw-off line	5.4
dry gas	6.21.2.1
elbow	7.5.1
export of gas	4.2.1
faucet	7.2
field gas pipeline	5.7
fuel gas	6.22.1
gas cleaning	6.21.1
gas collector	7.11
gas composition	8.2.3
gas compressor	6.13
gas consumer	4.10
gas density	8.2.1
gas dewatering	6.21.2
gas distribution station	6.3
gas distribution system	4.5.2
gas flow metering unit	6.5
gas injection	4.12
gas interconnection	5.5
gas link	5.5
gas outflow	4.17.1
gas pipeline	5.1
gas pipeline capacity	5.1.1

ДСТУ 4314:2004

gas pre-treatment unit	6.20
gas quality	8.1
gas regulation station	6.3
gas supply system	4.5
gas transit	4.2.3
gas transmission	4.2
gas transmission system	4.5.1
gas vent	7.19
gas withdrawal	4.13
gas-compressor manifold	7.7.1
gas-distributing station	6.3
gas-metering station	6.4
gas-turbine engine	6.17
gate valve	7.4
globe valve	7.3
globe valve	7.3
group manifold	7.7.2
heat exchanger	6.29
holder	4.6
holder of gas	4.6
import of gas	4.2.2
impulse gas	6.22.3
industrial gas pipeline	5.11
in-line inspection	5.36
in-tube crack detection	5.36
lateral line	5.4
leak	4.17.2
linear compressor station	6.11
loop gas pipeline	5.14
looping	5.13
loss of gas	4.17
main gas pipeline	5.2
main gas pipeline headworks	6.1
manifold of fuel gas	7.8.5
manifold of impulse gas	7.8.7
manifold of starting gas	7.8.6
manifold pipe	5.21
marine gas-turbine engine	6.17.2
monobranched gas pipeline	5.20
natural combustible gas	4.1
net gross calorific value	8.2.4
normal conditions	8.5
obstruction of leak	4.17.3
odorization	6.3.1
offshore pipeline	5.30
offshore pipeline	5.26
overhead gas pipeline	5.23
owner	4.6
owner of gas	4.6
pipe manifold	5.21
pipeline valves	7.1
plug valve	7.2
protective casing	7.17
protective zone	6.31
quantity of gas	4.15
regenerator	6.28
separator	6.24
slide valve	7.4

sluice valve	7.4
standard conditions	8.4
starting gas	6.22.2
stub	5.16
suction header	7.8.1
suction header	7.8.3
supercharger	6.19
supplier	4.7
supplier of gas	4.7
surface gas pipeline	5.24
T-bend	7.5.2
tee bend	7.5.2
test of main pipelines	5.32
three-way cock	7.2.5
turboexpander	6.18
underground gas pipeline	5.25
underground gas storage	4.11
underground gas storage facility	6.2
valves	7.1
valves for the control of fluids	7.1
water dew point	8.2.7
wet gas	6.21.2.2
Wobbe index	8.3
working gas	4.11.1

ДОДАТОК В
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК РОСІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

АГНКС	6.12
агрегат газоперекачивающий	6.13
агрегат газоперекачивающий газотурбинный	6.14
агрегат газоперекачивающий поршневой	6.16
агрегат газоперекачивающий электроприводной	6.15
аппарат воздушного охлаждения	6.26
арматура трубопроводная	7.1
байпас	5.15
баланс газа	4.18
владелец	4.6
владелец газа	4.6
газ активный	4.11.1
газ буферный	4.11.2
газ влажный	6.21.2.2
газ импульсный	6.22.3
газ на подземном хранилище газа активный	4.11.1
газ остаточный	4.11.3
газ природный горючий	4.1
газ природный товарный	4.1.1
газ пусковой	6.22.2
газ сухой	6.21.2.1
газ топливный	6.22.1
газопровод	5.1
газопровод внутриплощадочный	5.12
газопровод кольцевой	5.14
газопровод магистральный	5.2
газопровод межпоселковый	5.10

ДСТУ 4314:2004

газопровод многониточный	5.21
газопровод надземный	5.23
газопровод наземный	5.24
газопровод однониточный	5.20
газопровод подводный	5.26
газопровод подземный	5.25
газопровод продувочный	5.31
газопровод промысловый	5.7
газопровод простой	5.17
газопровод распределительный	5.9
газопровод сложный	5.18
газопровод соединительный	5.5
газопровод телескопический	5.19
газопровод технологический	5.11
газопровод-отвод	5.4
газопровод-перемычка	5.6
газосборник	7.11
ГИС	6.4
давление в газопроводе рабочее	5.1.5
двигатель газотурбинный	6.17
двигатель газотурбинный авиационный	6.17.1
двигатель газотурбинный судовой	6.17.2
деталь трубопровода соединительная	7.5
дефектоскопия внутритрубная	5.36
диагностика магистрального газопровода	5.35
доля кислорода объемная	8.2.2
дюкер	5.30
задвижка	7.4
закачка газа	4.12
затраты газа	4.16
затраты газа на техническое обслуживание	4.16.2
затраты газа на эксплуатацию технологических аппаратов	4.16.3
затраты производственно-технологические	4.16.1
зона техногенно опасных объектов охранная	6.31
импорт газа	4.2.2
испытание магистрального газопровода	5.32
качество газа	8.1
клапан	7.3
кожух газопровода защитный	7.17
коллено	7.5.1
количество газа	4.15
коллектор	7.8
коллектор всасывающий	7.8.1
коллектор входной	7.8.3
коллектор выходной	7.8.4
коллектор импульсного газа	7.8.7
коллектор нагнетательный	7.8.2
коллектор пускового газа	7.8.6
коллектор топливного газа	7.8.5
кольцо переходное	7.5.4
компенсатор	7.6
компримирование	6.7.1
конденсатоотвод	7.10
конденсатосборник	7.9
концентрация меркаптановой серы массовая	8.2.5
концентрация сероводорода массовая	8.2.5
котельная	6.27
кран	7.2

кран линейный	7.2.1
кран общестанционный	7.2.2
кран общецеховой	7.2.3
кран охранный	7.2.4
кран трехходовой	7.2.5
КС	6.8
КЦ	6.7
ЛПУ МГ	4.19.1
лупинг	5.13
ЛЧ МГ	5.2.1
масса механических примесей	8.2.6
МГ	5.2
нагнетатель	6.19
нагнетатель газа	6.19
неравномерность отбора газа	4.14
нитка газопровода	5.22
нитка газопровода расходомерная	5.22.1
нитка газопровода редуцирующая	5.22.2
обвод	5.15
обвязка	7.7
обвязка ГПА	7.7.1
обвязка ГПА групповая	7.7.2
обвязка ГПА коллекторная	7.7.3
одоризация	6.3.1
оператор транзита газа	4.9
операторная	6.30
осушка газа	6.21.2
отбор газа	4.13
отвод	5.4
очистка газа	6.21.1
паспорт магистрального газопровода технический	5.34
паспортизация объектов магистрального газопровода	5.34.1
перекрытие течи	4.17.3
переход газопровода надземный	5.28
переход газопровода подводный	5.30
переход газопровода подземный	5.29
переходник	7.5.3
плотность газа	8.2.1
площадка крановая	7.2.6
подача газа	4.3
подвод	5.3
поршень	7.13
поставщик	4.7
поставщик газа	4.7
потери газа	4.17
потребитель	4.10
потребитель газа	4.10
пригрузка газопровода	5.27
проверка магистрального газопровода на герметичность	5.33
производительность газопровода	5.1.1
пункт газорегуляторный	6.6
пункт измерения расхода газа	6.5
ПХГ	6.2
пылеуловитель	6.23
работа товаротранспортная	5.1.4
распределение газа	4.4
регенератор	6.28
свеча	7.19

ДСТУ 4314:2004

свеча вытяжная	7.19.2
свеча продувочная	7.19.1
сепаратор	6.24
сепаратор газа	6.24
сертификат физико-химических параметров газа	8.2
система газораспределительная	4.5.2
система газоснабжения	4.5
система газотранспортная	4.5.1
скребок	7.18
служба автоматики	4.28
служба компрессорного цеха газоконпрессорная	4.21
служба линейно-эксплуатационная	4.23
служба метрологии и газоизмерений	4.27
служба производственно-диспетчерская	4.24
служба противокоррозионной защиты	4.26
служба энерговодоснабжения	4.22
снаряд-дефектоскоп	5.36.1
собственник	4.6
собственник газа	4.6
сооружения магистрального газопровода головные	6.1
состав газа компонентный	8.2.3
способность магистрального газопровода пропускная	5.1.2
способность магистрального газопровода пропускная проектная	5.1.3
стабилизатор узла очистки	7.16.2
станция газоизмерительная	6.4
станция газораспределительная	6.3
станция компрессорная	6.8
станция компрессорная газонаполнительная автомобильная	6.12
станция компрессорная головная	6.9
станция компрессорная дожимная	6.10
станция компрессорная линейная	6.11
степень сжатия компрессора	6.7.2
степень сжатия нагнетателя	6.7.2
теплообменник	6.29
теплота сгорания высшая	8.2.4
теплота сгорания низшая	8.2.4
течь	4.17.2
точка росы влаги	8.2.7
транзит газа	4.2.3
транспорт газа	4.2
транспортировщик	4.8
транспортировщик газа	4.8
тройник	7.5.2
турбодетандер	6.18
узел запуска очистного устройства	7.14
узел очистки	7.16
узел подключения компрессорного цеха	7.7.4
узел приема очистного устройства	7.15
УМГ	4.19
управление газотранспортной системой оперативно-диспетчерское	4.25.1
управление диспетчерское объединенное	4.25
управление магистральных газопроводов	4.19
управление магистральных газопроводов производственное линейное	4.19.1
управление оперативно-диспетчерское	4.25.1
управление подземного хранения газа производственное	4.20
условия нормальные	8.5
условия стандартные	8.4
установка комплексной подготовки газа	6.21

установка метанольная	7.12
установка низкотемпературной сепарации	6.25
установка подготовки топливного, пускового, импульсного газа и газа для собственных нужд	6.22
установка предварительной подготовки газа	6.20
установка турбодетандерная утилизационная	6.18.1
утечка газа	4.17.1
участок газопровода критический	5.37
участок магистрального газопровода аварийный	5.39
участок магистрального газопровода линейный	5.2.1.1
участок магистрального газопровода потенциально опасный	5.38
хранение газа подземное	4.11
хранилище газа подземное	6.2
цех компрессорный	6.7
часть магистрального газопровода линейная	5.2.1
число Воббе	8.3
шлейф	5.16
шлюз узла очистки	7.16.1
экспорт газа	4.2.1

ДОДАТОК Г
(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 ISO 2314:1989 Gas turbines — Acceptance tests (Турбіни газові. Приймальне випробовування)
- 2 ISO 13623:2000 Petroleum and natural gas industries — Pipeline transportation systems (Нафтова і газова промисловість. Трубопровідні системи транспортування)
- 3 ISO 14532:2001 Natural Gas — Vocabulary. (Природний газ. Словник)
- 4 EN 1594:2000 Gas supply systems — Pipelines for maximum operating pressure over 16 bar — Functional requirements. (Газопостачальні системи. Трубопроводи з максимальним робочим тиском понад 16 бар. Функційні вимоги)
- 5 ГОСТ 8.563.1–97 Государственная система обеспечения единства измерений. Измерение расхода и количества жидкостей и газов методом переменного перепада давления. Диафрагмы, сопла ИСА 1932 и трубы Вентури, установленные в заполненных трубопроводах круглого сечения. Технические условия
- 6 ГОСТ 17.2.1.04–77 Охрана природы. Атмосфера. Источники и метеорологические факторы загрязнения. Промышленные выбросы. Термины и определения
- 7 ГОСТ 5272–68 Коррозия металлов. Термины
- 8 ГОСТ 5542–87 Газы горючие природные для промышленного и коммунально-бытового назначения. Технические условия
- 9 ГОСТ 17310–86 Газы. Пикнометрический метод определения плотности
- 10 ГОСТ 20060–83 Газы горючие природные. Методы определения содержания водяных паров и точки росы влаги
- 11 ГОСТ 22387.2–97 Газы горючие природные. Методы определения сероводорода и меркаптановой серы
- 12 ГОСТ 22387.3–77 Газ для коммунально-бытового потребления. Метод определения содержания кислорода
- 13 ГОСТ 22387.4–77 Газ для коммунально-бытового потребления. Метод определения содержания смолы и пыли
- 14 ГОСТ 22667–82 Газы горючие природные. Расчетный метод определения теплоты сгорания, относительной плотности и числа Воббе
- 15 ГОСТ 23781–87 Газы горючие природные. Хроматографический метод определения компонентного состава

ДСТУ 4314:2004

- 16 ГОСТ 24856–81 Арматура трубопроводная промышленная. Термины и определения
- 17 ГОСТ 26790–85 Техника течеискания. Термины и определения
- 18 ГОСТ 30319.0–96 Газ природный. Методы расчета физических свойств. Общие положения
- 19 ГОСТ 30319.1–96 Газ природный. Методы расчета физических свойств. Определение физических свойств природного газа, его компонентов и продуктов его переработки
- 20 ДСТУ 2156–93 Безпечність промислових підприємств. Терміни та визначення
- 21 ДСТУ 2340–94 Установки газотурбінні. Терміни та визначення
- 22 ДСТУ 2391–94 Система технологічної документації. Терміни та визначення
- 23 ДСТУ 2420–94 Енергоощадність. Терміни та визначення
- 24 ДСТУ 2518–94 Автотранспортні засоби. Несвіні системи автомобілів. Терміни та визначення
- 25 ДСТУ 2611–94 Арматура трубопровідна загальнопромислового призначення. Терміни та визначення
- 26 ДСТУ 2643–94 Труби сталеві та чавунні. Терміни та визначення
- 27 ДСТУ 2758–94 Вакуумна техніка. Терміни та визначення
- 28 ДСТУ 2804–94 Енергобаланс промислового підприємства. Загальні положення. Терміни та визначення
- 29 ДСТУ 2961–94 Організація промислового виробництва. Нормування матеріалів та виробничих процесів. Терміни та визначення
- 30 ДСТУ 2962–94 Організація промислового виробництва. Облік, аналіз та планування господарювання на промисловому підприємстві. Терміни та визначення
- 31 ДСТУ 3230–95 Управління якістю та забезпечення якості. Терміни та визначення
- 32 ДСТУ 3278–95 Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Основні терміни та визначення
- 33 ДСТУ 3966–2000 Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять
- 34 СНиП 2.05.06–85 Магистральные трубопроводы
- 35 СНиП III-42–80 Правила производства и приемки работ. Магистральные трубопроводы
- 36 РД 50-213–80 Правила измерения расхода газов и жидкостей стандартными сужающими устройствами
- 37 ОСТ 51.54–79 Транспорт газа трубопроводный. Основные термины и определения
- 38 ОСТ 51.63–80 Газопровод линейная часть. Термины и определения
- 39 ОСТ 51.81–82 Система стандартов безопасности труда. Охрана труда в газовой промышленности. Основные термины и определения
- 40 ОСТ 51.100–83 Надежность магистральных газопроводов. Термины и определения
- 41 ОСТ 102.80–83 Надежность в технике. Строительство магистральных трубопроводов. Термины и определения
- 42 ДНАОП 0.00-1.20–98 Правила безпеки систем газопостачання України: Затв. нак. Держнаглядохоронпраці від 01.10.97 № 254
- 43 ДНАОП 0.00-4.03–2001 Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах, в установах і організаціях: Затв. пост. КМ України від 21.08.01 N 1094
- 44 СТП 320.30019801.018–2000 Правила технічної експлуатації магістральних газопроводів: Затв. нак. ДК «Укртрансгаз» від 20.09.2000 N 209
- 45 СТП 320.30019801.030–2001 Інструкція з визначення фізико-хімічних властивостей природного газу для ведення обліку газу на комерційних пунктах вимірювання газу ДК «Укртрансгаз»
- 46 ПУЭ. Правила устройства электроустановок. — СПб: Изд-во ДЕАН, 2001. — 928 с.
- 47 Положение по организации и проведению комплексного диагностирования линейной части магистральных газопроводов ЕСГ. Утв. зам. пред. Правления ОАО «Газпром» В.В. Ремизовым 22.07.98. — М.: ИРЦ Газпром, 1998. — 60 с.
- 48 Закон України «Про нафту і газ» від 12.07.2001 № 2665-III (з останніми змінами, внесеними згідно із Законом України від 23.12.2004)

- 49 Закон України «Про трубопровідний транспорт» від 15.05.1996 № 192/96-ВР
- 50 Акульшин О.І., Акульшин О.О., Кучеровський В.М. Термінологічний словник з нафтопромислової справи. — Івано-Франківськ: «Екор», 1998. — 318 с.
- 51 Безопасность труда, санитария и гигиена. Терминология: Справочное пособие. — М.: Изд-во стандартов, 1990 (Вып. 5). — 173 с.
- 52 Бекиров Т.М., Шаталов А.Т. Сбор и подготовка к транспорту природных газов. — М.: Недра, 1986. — 261 с.
- 53 Большая Советская энциклопедия: в 30-ти т. — М.: Сов. энциклопедия, 1969 — 1975. — 30 т.
- 54 Большой англо-русский политехнический словарь: В 2-х т. Около 200000 терминов / Сост.: С.М. Баринев, А.Б. Борковский, В.А. Владимиров и др. — М.: РУССО, 1998. — т. 1 (А-L) — 701 с., т. 2 — (М-Z) — 720 с.
- 55 Боровая М.С., Нехамкина Л.Г. Лаборант нефтяной и газовой лаборатории. Справочное пособие. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Недра, 1990. — 317 с., ил.
- 56 Брюханов А.В., Пустовалов Г.Е., Рыдник В.И. Толковый физический словарь. Основные термины: Ок. 3600 терминов. — М.: Рус. яз., 1988. — 232 с.
- 57 Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. — К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001. — 1440 с.
- 58 Волков М.М., Михеев А.Л., Конев К.А. Справочник работника газовой промышленности. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Недра, 1989. — 286 с.
- 59 Гірничий енциклопедичний словник: В 2-х томах / За заг. ред. В.С. Білецького. — Донецьк; Східний видавничий дім, 2001 — 2002. — Т. 1. — 515 с.; Т. 2. — 632 с.
- 60 Головченко В.В., Ковальський В.С. Юридична термінологія: Довідник. — К.: Юрінком Інтер, 1998. — 224 с.
- 61 Гордієнко І.А., Коломєєв В.М., Фролов А.Ф. Стан вимірювання кількості та параметрів якості газу у системі ДК «Укртрансгаз» // Нафтова і газова промисловість. — 2000. — № 5. — С. 44 — 46
- 62 Деньгуб В.М., Смирнов В.Г. Единицы физических величин. Словарь-справочник. — М.: Изд-во стандартов, 1990. — 240 с.
- 63 Довідник працівника газотранспортного підприємства / Уклад.: В.В. Розгонюк, А.А. Руднік, В.М. Коломєєв та ін.; За заг. ред. акад. УНГА А.А. Рудніка. -К.: Росток, 2001. — 1092 с.
- 64 Захаров Б.В., Киреев В.С., Юдин Д.Л. Толковый словарь по машиностроению. Основные термины: Ок. 5000 терминов / Под ред. А.М. Дальского. — М.: Рус. яз., 1987. — 304 с.
- 65 Иванов В.А., Крылов Г.В., Рафиков Л.Г. Эксплуатация энергетического оборудования газопроводов Западной Сибири. — М.: Недра, 1987. — 143 с.
- 66 Иванцов О.М. Надежность строительных конструкций магистральных трубопроводов. — М.: Недра, 1985. — 231 с., ил.
- 67 Коломєєць М.П., Молодова Л.В. Словник іншомовних слів. — К.: Освіта. 1998. — 190 с.
- 68 Корнеева Т.В. Толковый словарь по метрологии, измерительной технике и управлению качеством. Основные термины: Ок. 7000 терминов. — М.: Рус. яз., 1990. — 464 с.
- 69 Костенко Д.А. Реконструкція компресорних станцій АТ «Укргазпром» // Нафтова і газова промисловість. — 1996. — № 1. — С. 47 — 48
- 70 Михайлов А.К., Ворошилов В.П. Компрессорные машины: Учебник для вузов. — М.: Энергоатомиздат, 1989. — 288 с.
- 71 Морозенко В.Г. Загальні відомості про охорону праці: Учебний посібник. — Харків, 1995. — 215 с.
- 72 Новий тлумачний словник української мови: у 4-х т. / Уклад. В.В. Яременко, О.М. Сліпушко. — К.: Аконті, 1999. Т. 1 — 910 с., Т. 2 — 910 с., Т. 3 — 927с., Т. 4 — 941 с.
- 73 Политехнический словарь / Гл. ред. А.Ю. Ишлинский. — М.: Сов. энциклопедия, 1989. — 656 с.
- 74 Правила безопасности в нефтегазодобывающей промышленности / Всесоюз. науч.-исслед. ин-т по технике безопасности. Всесоюз. науч.-исслед. ин-т природных газов. Гос. газовая инспекция Мингазпрома. — М.: «Недра», 1974. — 260 с.
- 75 Протипомпажний захист нагнітача / В.В. Ніщета, О.С. Косов, О.В. Свістельник, П.І. Александров // Нафтова і газова промисловість. — 1996. — № 1. — С. 38 — 42

ДСТУ 4314:2004

- 76 Ревзин Б.С. Газотурбинные газоперекачивающие агрегаты. — М.: Недра, 1986. — 215 с.
- 77 Розгонюк В.В., Хачикян Л.А., Григіль М.А. Експлуатаційникові газонафтового комплексу. Довідник. — Київ: «Росток», 1998. — 432 с.
- 78 Савків Б.П. Про сучасну термінологію в підземному зберіганні газу // Нафтова і газова промисловість. — 2001. — № 2. — С. 53 — 55
- 79 Саприкін С.О., Бойко М.В., Поліщук О.Ф. Система комплексного діагностування основних вузлів газомотокомпресорів // Нафтова і газова промисловість. — 1994. — № 4. — С. 35 — 36
- 80 Слива В.В. Стан та перспективи створення вітчизняних засобів внутрішньотрубної діагностики // Інформаційний огляд ДК «Укртрансгаз», 2001, — № 1 (8). -С. 15 — 20
- 81 Словарь иностранных слов — 18-е изд., стер. — М.: Рус. яз., 1989. — 624 с.
- 82 Словник іншомовних слів / За ред. акад. О.С. Мельничука. — К.: Гол. ред. УРЕ, 1985. — 966 с.
- 83 Словник іншомовних слів / Уклад.: С.М. Морозов, Л.М. Шкарапута. — К.: Наук. думка, 2000. — 680 с.
- 84 Словник-посібник економічних термінів: Рос.-укр.-англ. / О.М. Дрозд, В.В. Дубічинський, А.С. Д'яков та ін. За ред. Т.Р. Кияка. — К.: Вид. дім «KM Akademia», 1997. — 264 с.
- 85 Совецание специалистов НАК «Нафтогаз Украины» и ОАО «Газпром» по вопросам научно-технического сотрудничества в области транспорта природного газа. 3-6 ноября 2002 г., г. Яремча: Сборник докладов. — Киев: Нормативно-аналитический центр ДК «Укртрансгаз», 2003. — 80 с.
- 86 Справочник по проектированию магистральных трубопроводов / Сост. А.К. Дерцакян, М.Н. Шпотаковский, В.Г. Волков и др. Под ред. А.К. Дерцакяна. — Л.: Недра, 1977. — 519 с.
- 87 Термінологічний словник з неруйнуючого контролю: Довідковий посіб. / Уклад. І.П. Білокур, О.С. Боровіков, В.В. Лубяний та ін. — К.: ІСДО, 1995. — 228 с.
- 88 Технологический регламент по заправке автомобилей сжатым газом на АГНКС с компрессорными установками типа 4HR3 KN-200/210-5-249WLK. Министерство газовой промышленности СССР / Утв. ген. директором ВНПО 10.09.87 г. — Москва: 1988
- 89 Титов В.А. Монтаж оборудования насосных и компрессорных станций. Учебник для техникумов. — М.: Недра, 1979. — 152 с.
- 90 Толковый горно-геологический словарь. Основные термины: около 7000 терминов / Сост. В.А. Гладун, Н.Б. Здорик, Т.Б. Здорик и др. — М.: Рус. яз., 1993. — 448 с.
- 91 Толковый словарь по химии и химической технологии. Основные термины / С.М. Баринев, Б.Е. Восторгов, Л.Я. Герберг и др. Под ред. Ю.А. Лебедева. — М.: Рус. яз., 1987. — 528 с.
- 92 Трубопровідний транспорт газу / М.П. Ковалко, В.Я. Грудз, В.Б. Михалків та ін. За ред. М.П. Ковалка. — Київ: Агентство з раціонального використання енергії та екології, 2002. — 600 с.
- 93 Ширковский А.И. Разработка и эксплуатация газовых и газоконденсатных месторождений. Учебник для ВУЗов. — М.: Недра, 1979. — 303 с.
- 94 Англо-український нафтогазовий словник / Уклад. Р. Яремійчук, Л. Середницький, З. Осінчук. — К.: Українська книга, 1998. — 544 с.
- 95 Study on Underground Gas Storage in Europe and Central Asia. Working Party on Gas United Nations. New York and Geneva, 1999 (Вивчення підземних сховищ газу в Європі та Центральній Азії. Робоча зустріч)
- 96 Physical properties of natural gases. N.V. Nederland Gasunie. Groningen, 1998. — 250 p. (Фізичні властивості природних газів).

УКНД 01.040.75; 75.060

Ключові слова: транспортування газу, газотранспортна система, природний газ, горючий газ, трубопровід, газопровід, трубопровідна арматура.

Редактор **М. Клименко**
Технічний редактор **О. Касіч**
Коректор **Т. Нагорна**
Верстальник **В. Перекрест**

Підписано до друку. 23.06.2005. Формат 60 × 84 1/8. Ум. друк. арк. 4,18. Зам.

Ціна договірна.

Оригінал-макет підготовано у науково-редакційному відділі.
Надруковано у науково-видавничому центрі.

Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості
Свідоцтво про внесення до державного реєстру серія ДК №1647
03115, м. Київ, вул. Святошинська, 2